

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

cjl_sty10_pl

Práce s textem

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0950
Kódování materiálu	VY_32_INOVACE_cjl_sty10
Označení materiálu	sty10_pl.pdf
Název školy	Gymnázium Kladno
Autor	Mgr. Milada Pochmanová
Anotace	Pracovní list je zaměřen na komplexní rozbor uměleckého textu, může být použit v rámci procvičování, případně i jako písemná práce.
Předmět	Český jazyk a literatura
Tematická oblast	Stylistika, teorie literatury
Téma	Práce s textem
Očekávané výstupy	Procvičení, případně písemná práce
Klíčová slova	Funkční styl, stylistický postup, jazyk uměleckého textu
Druh učebního materiálu	Pracovní list
Ročník	Žáci maturitních ročníků
Cílová skupina	Osmileté i čtyřleté studium
Ověřeno	24. 4. 2014, seminář Současná česká literatura – 3. ročníky
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora	

Metodický pokyn

Zdroje

SVĚRÁK, Zdeněk. Kolja. Praha: Nakladatelství PRIMUS, 1996, 135s. ISBN 80-85625-63-6.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

cjl_sty10_pl

CVIČNÝ PRACOVNÍ LIST

Zdeněk Svěrák: Kolja

Západně oblečená žena se rusky roznaříká a proudy slz skrápějí Koljovo rameno. V letištní restauraci pak sedí a pije kávu... Kolja pozoruje přes sklo vykládání velkého letadla.

„Ja jiščo raz vas blagodarju i prašu izvinitě,“ říká Naděžda a pohladí Louku po hřbetě ruky. Pak sáhne do své kabely a na stole před Loukou se ocitne otevřená obálka, v níž zahlédneme štůsek německých bankovek. František ji odsune zpět k majitelce.

Halou se ozývá výzva k cestujícím do Frankfurtu.

Před přepážkou pro celní odbavení Louka předá kufřík s Koljovými věcmi Naděždě a přisedne na bobek k chlapci.

„Ahoj,“ řekne staženým hrdlem a políbí ho.

„Agoj. Kagdá ty prijedeš za náma?“ zeptá se zvláštním jazykem malý Rus.

Na to už František nedokáže odpovědět, a tak jen přikývne a pohladí Kolju naposledy po vlasech...

Trabant – combi, to jediné, co Loukovi z celého svatebního dobrodružství zbylo, se vzdaluje od letiště. Jako velký pták Noh, který unáší děti, přehřmí nad ním letadlo a jeho břicho se zaleskne ve slunci. Louka se bezděčně ohlédne za sebe. Nesedí tam opravdu nikdo, je zase sám...

SVĚRÁK, Zdeněk. Kolja. Praha: Nakladatelství PRIMUS, 1996, 135s. ISBN 80-85625-63-6.

Charakterizujte umělecký text po stránce literární a stylistické - využijte vědomostí získané přečtením celé knihy

1. K jakému funkčnímu stylu můžeme zařadit výše uvedenou ukázkou?
2. Které stylistické postupy jsou v textu použity a proč?
3. Charakterizujte slovní zásobu textu a vysvětlete smysl podtržených výrazů – v některých případech argumentujte příběhem.
4. Najděte v textu neologismy a další specifické výrazové prostředky, které jsou pro daný funkční styl typické.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

cjl_sty10_pl

ŘEŠENÍ:

- Prozaický text, spíše umělecký styl – prvky scénáře?
- Stylistický postup vyprávěcí a popisný – líčení, autor popisuje vzniklou situaci, v rámci vyprávěcího postupu je použita přímá řeč, dále popis prostředí, chování postav a atmosféry setkání
- Slovní zásoba odpovídá charakteru prózy – soudobá čeština, spíše spisovná, v přímé řeči postav použití specifického jazyka – chybná čeština s ruským akcentem, případně přepis ruštiny latinkou – zdůrazní absurditu celé situace
- V podtržených výrazech najdeme přirovnání – vystihuje postoj hrdiny k celé situaci, dále neologismy jako přehřmí nebo roznaříká – díky těmto slovům autor jasně vyjadřuje intenzitu nářku i hřmění, poslední věta ukázky jasně vyjádří definitivnost situace